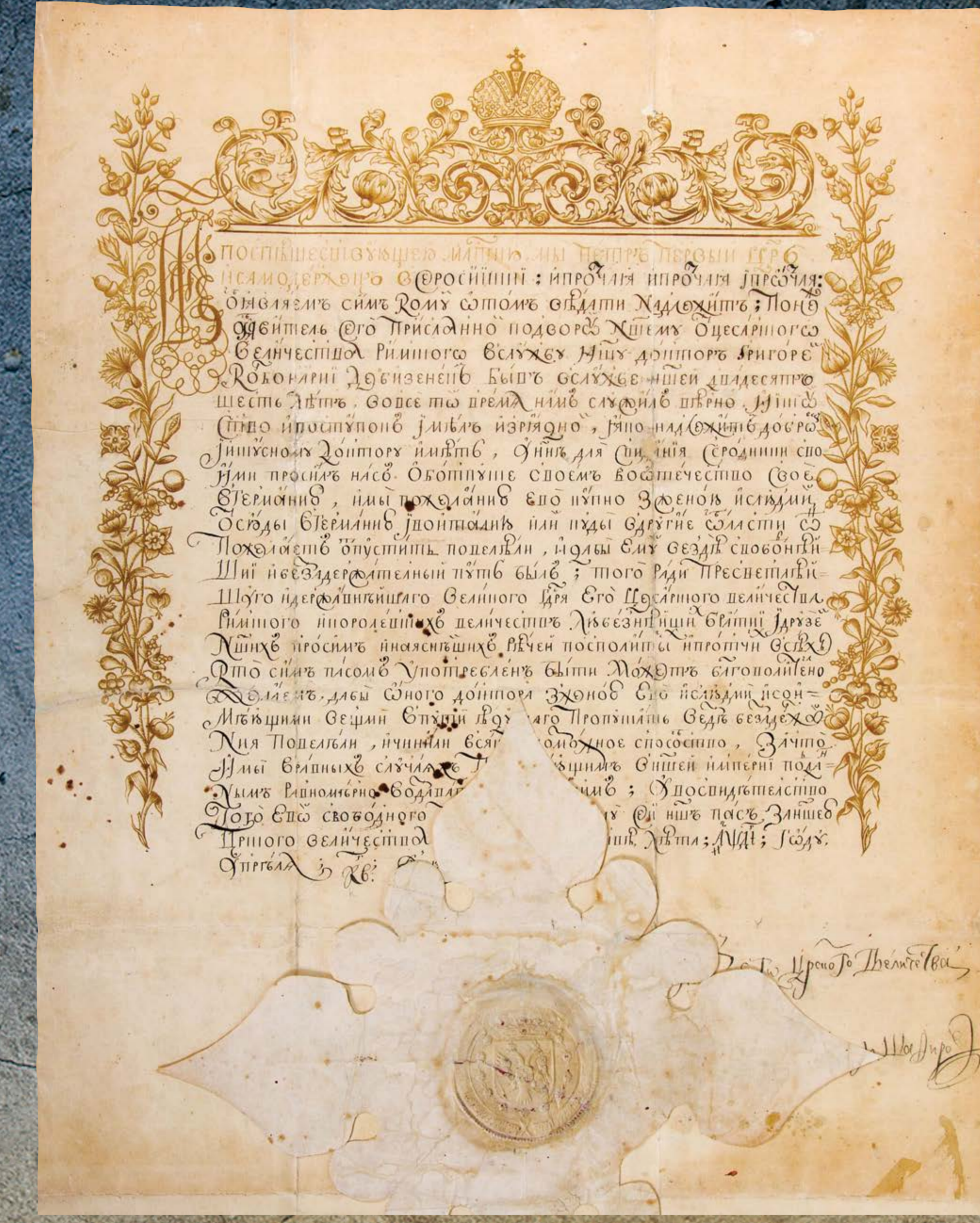

Z OPRAVLJANJEM »KORISTNIH DEJAVNOSTI« DO PLEMIŠKEGA NAZIVA. RAZSTAVA PLEMIŠKIH DIPLOM 17. STOL. IZ ARHIVA REPUBLIKE SLOVENIJE

CARABONARIJ (VOGLAR) – POVZDIG V PLEMIŠKI STAN IN IMENOVANJE ZA CESARSKEGA SVÉTNIKA

Potni list Gregorja Carabonarja (Voglarja), ki mu ga je izdal ruski car Peter I. Veliki v Moskvi leta 1714 (ARS, SI AS 1038, šk. 1)

1694 april 3., Dunaj
Orig. perg. (23,5 x 30,5 cm), libel (10 listov), platnice odpadle, barvni grb, latinščina, okrogel viseči pečat cesarja Leopolda I. (odpadel), signatura: ARS, SI AS 1064/11

Kvadriran ščit; 1. in 4. v črnem polju v desno obrnjen pokončen zlat lev z iztegnjenim rdečim jezikom in dvignjenim dvojnim repom, ki v prednji desni šapi drži puščico; 2. in 3. v rdečem polju na modri zemeljski krogli stoječa Usoda. Nad ščitom kronan turnirski šlem, desno z rdeče-srebrnim, levo s črno-zlatim pregrinjalom. Iz krone raste enak zlat lev, kakor v ščitu.

LEOPOLDUS
IN AETATE
electus Romanorum
Imperator semper Augustus ac
Germania, Hungaria, Bohemia,
Dalmatia, Croatia, Sclavonia &c.
Rex, Archidux Austriae, Dux Bur-
gundiae, Brabantiae, Styriae, Carin-
thiae, Carniolae, Marchio Mora-
viae, Dux Saccinburgiae ac superio-
ris et inferioris Silesiae, Wirtem-
bergae et Teckae, Princeps Sueviae,
Comes Hasspurgii Tyrolis, Ferretis,
Kjburgii et Gorithiae, Landgra-
vius Alsaciae, Marchio dac. Rom.
Imperijae, Burgoriae ac superioris
et inferioris Lusatae, Dns, Marchia
Sclavonica, Portus Naonis et
Salinarum &c.

Gregor Voglar (*Gregorius Oglar*), latinsko *Carabonarius*, se je rodil 12. marca 1651 v Naklem pri Kranju kmetu Martinu Oglarju in materi Alenki. Ker je bil bister, ga je premožni oče poslal na šolanje v želji da postane duhovnik. Leta 1674 je v Gradcu promoviral za doktorja filozofije. Namesto po posvečenje pa se je odpravil na Dunaj na študij medicine, ki ga je nadaljeval v Bologni, dokončal pa v Rimu leta 1680 s promocijo doktorja splošne medicine. Po vrnitvi v domovino je kot zdravnik deloval v Pliberku, Radgoni in Hartbergu, kjer se je soočil s epidemijo kuge in veliko smrtnostjo med ljudmi. Vsakodnevno soočanje z revščino in smrtjo ter želja po strokovnem izpopolnjevanju so ga spodbudili, da se je prijavil za delo zdravnika na ruskem dvoru in bil izbran tudi na podlagi priporočila cesarja Leopolda I. (1658–1705) skupaj z Giacocom Pylarinijem (1659–1718) iz Benetk. Delo osebnega zdravnika ruskega carja Petra I. Velikega (1682–1721) je nastopil leta 1689 in ga opravljal kar 26 let. V tem času je v Rusiji doživel marsikaj, tudi švedsko ujetništvo v današnjem Tallinu (1700–1704), od koder je bil izpuščen po posredovanju cesarja Leopolda. Leta 1715 se je vrnil v domače Naklo, umrl pa je v Kranju na svečnico leta 1717.

Carabonarij (Voglar) se je v času bivanja v Moskvi posvečal ne samo zdravniški službi, temveč intenzivno tudi ponovni organizaciji oziroma obnovi katoliške cerkve, nad čemer pa car Peter I. ni bil nič kaj navdušen. To pa ni ostalo skrito očem in ušesom cesarja Leopolda, ki je Gregorja tretjega aprila 1694 zaradi njegove goreče privrženosti katoliški veri in zvestobe svojemu cesarju povzdignil v dedni plemiški stan s predikatom »pl. Bisenegg« (*von Bisenegg*) – po legi rojstne hiše na vogalu travnika, mu podelil grb, imenoval pa ga je tudi za cesarskega svétnika.